

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 9 czerwca 2016 r.

Poz. 821

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 8 czerwca 2016 r.

w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać plany operacyjno-ratownicze²⁾

Na podstawie art. 260 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania, jakim powinny odpowiadać wewnętrzne oraz zewnętrzne plany operacyjno-ratownicze, w szczególności formę sporządzenia planów, zakres zagadnień, które powinny zostać w nich określone, ocenione i ustalone, oraz zakres terytorialny planów.

§ 2. 1. Wewnętrzne plany operacyjno-ratownicze, zwane dalej „planami wewnętrznymi”, opracowuje się na podstawie scenariuszy poważnej awarii przemysłowej wymienionych w raporcie o bezpieczeństwie dotyczących zdarzeń, w szczególności pożarów, wybuchów i emisji, charakteryzujących się najbardziej niekorzystnymi skutkami, zwanych dalej „scenariuszami zawartymi w planie wewnętrznym”.

2. Plany wewnętrzne obejmują swoim zakresem teren zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

3. Zewnętrzne plany operacyjno-ratownicze, zwane dalej „planami zewnętrznymi”, opracowuje się na podstawie scenariuszy zawartych w planach wewnętrznych, których skutki zdarzeń wykraczają poza teren zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zwanych dalej „scenariuszami zawartymi w planie zewnętrznym”.

4. Plany zewnętrzne obejmują swoim zakresem teren poza zakładem o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zwanym dalej „zakładem”, narażony na skutki poważnej awarii przemysłowej mogącej wystąpić w zakładzie.

5. W planach zewnętrznych uwzględnia się informacje zawarte w planach ratowniczych opracowanych na podstawie przepisów o ochronie przeciwpożarowej, w wojewódzkich planach działania systemu opracowanych na podstawie przepisów o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz w planach zarządzania kryzysowego opracowanych na podstawie przepisów o zarządzaniu kryzysowym.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 1897 i 2088).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającej, a następnie uchylającej dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz. Urz. UE L 197 z 24.07.2012, str. 1).

§ 3. 1. Plany wewnętrzne i plany zewnętrzne sporządza się w postaci papierowej i elektronicznej.

2. W planach wewnętrznych i planach zewnętrznych sporządzonych w postaci papierowej dane opisowe opracowuje się w szczególności w formie schematów, zestawień i wykazów w formacie wydruku A4 lub A3.

3. Plany wewnętrzne i plany zewnętrzne w postaci elektronicznej sporządza się za pomocą systemu informatycznego zapewniającego ich udostępnianie w formacie:

- 1) PDF generowanego z możliwością przeszukiwania tekstu dokumentu, umożliwiającego bez konieczności dokonywania zmian w dokumencie wydruk w formacie A4, a w przypadku map i szkiców w formatach od A4 do A0 – w jakości prezentacji niepozostawiającej wątpliwości co do treści dokumentu;
- 2) GML, DGN, DWG, SHP lub DXF w przypadku danych przestrzennych.

4. Po uzgodnieniu z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej można przekazać dane przestrzenne w innym formacie niż określone w ust. 3 pkt 2.

5. Schematy zawarte w planach wewnętrznych sporządza się w standardzie BPMN.

6. Plany wewnętrzne i plany zewnętrzne można sporządzić z wykorzystaniem danych przestrzennych dostępnych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 40 ust. 3e ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r. poz. 520, z późn. zm.³⁾).

Rozdział 2

Plany wewnętrzne

§ 4. Plany wewnętrzne składają się:

- 1) ze strony tytułowej;
- 2) z części:
  - a) dotyczącej charakterystyki zakładu,
  - b) organizacyjnej,
  - c) operacyjnej,
  - d) informacyjnej.

§ 5. 1. Część dotycząca charakterystyki zakładu zawiera:

- 1) szkic określający położenie zakładu w terenie, z zaznaczeniem kierunków geograficznych oraz lokalizacji najbliższych jednostek osadniczych na każdym kierunku, granic administracyjnych, głównych dróg i szlaków kolejowych, a także rodzaj użytku gruntowego;
- 2) wykaz scenariuszy poważnych awarii przemysłowych wymienionych w raporcie o bezpieczeństwie, z zaznaczeniem scenariuszy zawartych w planie wewnętrznym;
- 3) wykaz kart charakterystyki dla posiadanych substancji niebezpiecznych;
- 4) ogólną charakterystykę poszczególnych instalacji stwarzających zagrożenie poważną awarią przemysłową;
- 5) informacje o:
  - a) systemie i rozkładzie czasu pracy, z określeniem szacunkowej liczby osób pracujących na poszczególnych zmianach, wraz ze schematem struktury organizacyjnej zakładu w czasie poważnej awarii przemysłowej,
  - b) służbach zakładowych niebędących jednostkami ochrony przeciwpożarowej, które zgodnie z planem wewnętrznym realizują zadania mające na celu likwidację poważnej awarii przemysłowej lub ograniczanie jej skutków;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 831, 1137 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 65, 352 i 585.

- 6) informacje o jednostce ochrony przeciwpożarowej funkcjonującej w zakładzie, dotyczące:
  - a) rodzaju jednostki ochrony przeciwpożarowej,
  - b) schematu struktury organizacyjnej,
  - c) minimalnej obsady osobowej,
  - d) systemu i rozkładu czasu pracy, w tym systemu podnoszenia stanów osobowych w przypadku powstania poważnej awarii przemysłowej,
  - e) wyposażenia jednostki ochrony przeciwpożarowej, które może być wykorzystane podczas prowadzenia działań ratowniczych, w tym pojazdów ratowniczych, z podaniem parametrów technicznych i taktycznych,
  - f) zestawienia ilości środków gaśniczych, w tym środków pianotwórczych, neutralizatorów i sorbentów;
- 7) zestawienie innych niż określone w pkt 5 lit. b i pkt 6 sił i środków znajdujących się w dyspozycji zakładu, które mogą być wykorzystane podczas działań ratowniczych.

2. W planie wewnętrznym sporządzonym w postaci elektronicznej część dotycząca charakterystyki zakładu poza elementami wskazanymi w ust. 1 zawiera komplet kart charakterystyk dla posiadanych substancji niebezpiecznych znajdujących się w zakładzie.

§ 6. Część organizacyjna zawiera w szczególności:

- 1) wykaz osób upoważnionych przez prowadzącego zakład do:
  - a) uruchomienia działań w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz podejmowania działań ograniczających skutki poważnej awarii przemysłowej na terenie zakładu,
  - b) kierowania działaniami ratowniczymi na terenie zakładu i ich koordynacji,
  - c) przekazywania informacji właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu lub powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej,
  - d) uruchamiania działań związanych z usuwaniem skutków poważnej awarii przemysłowej poza terenem zakładu;
- 2) schemat systemu ostrzegania osób znajdujących się na terenie zakładu i innych podmiotów o wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej oraz ustalenia w zakresie wczesnego ostrzegania o poważnych awariach przemysłowych organów odpowiedzialnych za wprowadzenie w życie planów zewnętrznych;
- 3) sposób postępowania pracowników zakładu w przypadku ogłoszenia alarmu o poważnej awarii przemysłowej;
- 4) sposób organizacji i prowadzenia ewakuacji ludzi i mienia;
- 5) zadania komórek organizacyjnych zakładu, służb zakładowych i pracowników zakładu w zakresie ograniczania i likwidacji skutków poważnej awarii przemysłowej wynikających z analizy scenariuszy zawartych w planie wewnętrznym, z uwzględnieniem:
  - a) działań ograniczających skutki poważnej awarii przemysłowej, w tym – gdy istnieje taka możliwość – zwiększenia ciśnienia w wewnątrzzakładowej sieci wodociągowej stanowiącej źródło wody do celów przeciwpożarowych,
  - b) czynności ratowniczych, w tym udzielania pierwszej pomocy przed przybyciem pierwszej jednostki ochrony przeciwpożarowej lub zespołu ratownictwa medycznego,
  - c) stosowania urządzeń i instalacji zabezpieczających procesy technologiczne,
  - d) bezpiecznego zatrzymania instalacji stwarzających zagrożenie poważną awarią przemysłową,
  - e) organizacji przyjęcia sił i środków zewnętrznych podmiotów ratowniczych;
- 6) w przypadku zakładów, na terenie których funkcjonują jednostki ochrony przeciwpożarowe – zasady przejmowania kierowania działaniami ratowniczymi;
- 7) wykaz osób zatrudnionych w zakładzie oraz podmiotów spoza zakładu przewidzianych do współdziałania z kierującym działaniem ratowniczym;
- 8) zadania innych podmiotów realizujących działania ratownicze na podstawie odrębnych umów lub porozumień zawartych z prowadzącym zakład;

- 9) możliwości zakładu w zakresie logistycznego wsparcia długotrwałych działań ratowniczych, w tym zapewnienia środków gaśniczych;
- 10) sposób postępowania mający na celu usunięcie skutków poważnej awarii przemysłowej i przywrócenie środowiska do stanu poprzedniego, określający:
  - a) zasady zabezpieczania miejsca wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
  - b) dokumentowanie powstałych poważnych awarii przemysłowych oraz ich skutków,
  - c) zadania komórek organizacyjnych zakładu i osób oraz podmiotów zewnętrznych w zakresie przywrócenia środowiska do stanu poprzedniego, w tym zadania wynikające z umów lub porozumień;
- 11) ustalenia w zakresie udzielania pomocy w usuwaniu skutków poważnych awarii przemysłowych poza terenem zakładu;
- 12) w razie konieczności ustalenia w zakresie szkoleń dla pracowników na temat obowiązków, które będą musieli wykonywać, oraz – w odpowiednich przypadkach – w zakresie koordynacji tych szkoleń ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo poza terenem zakładu.

§ 7. Część operacyjna zawiera w szczególności:

- 1) szkic terenu zakładu;
- 2) wykaz instalacji stwarzających zagrożenie poważną awarią przemysłową;
- 3) karty informacyjne instalacji opracowane oddzielnie dla każdej instalacji stwarzającej zagrożenie poważną awarią przemysłową;
- 4) wykaz kart operacyjnych;
- 5) karty operacyjne wykonane oddzielnie dla każdego scenariusza zawartego w planie wewnętrznym.

§ 8. 1. Na szkicu terenu zakładu zaznacza się w szczególności:

- 1) kierunek północny;
- 2) lokalizację budynków z naniesieniem ich numeracji, a także lokalizację obiektów, urządzeń technicznych i składowisk;
- 3) lokalizację instalacji, w tym instalacji stwarzających zagrożenie poważną awarią przemysłową, z podaniem ich nazw lub symboli;
- 4) lokalizację i numery bram wjazdowych na teren zakładu;
- 5) sieć głównych dróg wewnątrzzakładowych z zaznaczeniem dróg pożarowych oraz miejsc utrudnień w ruchu pojazdów na terenie zakładu, w szczególności przejazdów przez tory kolejowe, lokalnych zwężeń i ograniczeń wysokości przejazdów;
- 6) zbiorniki przeciwpożarowe i inne zbiorniki mogące służyć do celów przeciwpożarowych;
- 7) zbiorniki i ciekły wód powierzchniowych, ze wskazaniem kierunków ich spływu;
- 8) miejsca stałego występowania substancji niebezpiecznych oraz urządzeń typu liniowego służących do ich transportu, w szczególności rurociągi i taśmociągi z substancjami niebezpiecznymi łączące poszczególne instalacje;
- 9) występujące formy ochrony przyrody;
- 10) elementy środowiska i infrastruktury terenu zakładu, jeżeli z przeprowadzonej analizy scenariuszy zawartych w planie wewnętrznym wynika, że są one istotne dla organizacji i prowadzenia działań ratowniczych.

2. Jeżeli z analizy scenariuszy zawartych w planie wewnętrznym wynika, że przewidywany zasięg poważnej awarii przemysłowej obejmuje teren przyległy do zakładu, to szkicem terenu zakładu obejmuje się również ten teren.

3. Jeżeli dane zawarte na szkicu terenu zakładu nie są czytelne, można wykonać kilka szkiców cząstkowych terenu zakładu obejmujących teren całego zakładu, pod warunkiem poprzedzenia ich szkicem ogólnym terenu zakładu z naniesieniem numeracji i zasięgów terytorialnych poszczególnych szkiców cząstkowych.

4. Do szkiców cząstkowych terenu zakładu stosuje się ust. 1.

§ 9. Wykaz instalacji stwarzających zagrożenie poważną awarią przemysłową, o którym mowa w § 7 pkt 2, zawiera w szczególności:

- 1) nazwy lub symbole instalacji stwarzających zagrożenie poważną awarią przemysłową;
- 2) odniesienie umożliwiające odnalezienie danych o tej instalacji w planie wewnętrznym;
- 3) numer karty informacyjnej instalacji;
- 4) odniesienie do instalacji stwarzających zagrożenie poważną awarią przemysłową, budynków i innych obiektów sąsiadujących z tą instalacją.

§ 10. 1. Karta informacyjna instalacji, o której mowa w § 7 pkt 3, składa się:

- 1) z metryki w formie tabeli zawierającej nazwę instalacji oraz jej numer odpowiadający pozycji w wykazie instalacji stwarzających zagrożenie poważną awarią przemysłową;
- 2) z wykazu występujących w instalacji substancji niebezpiecznych, z podaniem ich ilości, charakterystycznych parametrów, w szczególności temperatury i ciśnienia;
- 3) z wykazu scenariuszy zawartych w planie wewnętrznym, które mogą wystąpić na instalacji;
- 4) ze szkicu terenu zakładu obejmującego:
  - a) budynki i inne obiekty budowlane oraz składowiska, z podaniem ich nazw i, o ile jest to możliwe, ich numerów porządkowych,
  - b) drogi i place wewnętrzne,
  - c) miejsca lokalizacji urządzeń i elementów infrastruktury niezbędnych do przeciwdziałania skutkom poważnej awarii przemysłowej i usuwania ich,
  - d) miejsca usytuowania instalacji gaśniczych, a w przypadku instalacji gaśniczych uruchamianych manualnie – miejsca ich uruchomienia, a także elementy oddzieleń przeciwpożarowych oraz miejsca składowania urządzeń i sprzętu ratowniczego, i innego sprzętu przydatnego do wykorzystania w działaniach ratowniczych,
  - e) naziemne linie elektroenergetyczne,
  - f) zbiorniki i ciekły wód powierzchniowych, a także studzienki kanalizacyjne znajdujące się w sąsiedztwie instalacji, ze wskazaniem kierunku spływu,
  - g) systemy ograniczające skutki poważnej awarii przemysłowej, w szczególności kurtyny wodne i układy zraszające, oraz miejsca ich uruchamiania, a także hydranty zewnętrzne i przeciwpożarowe zbiorniki wody,
  - h) miejsca usytuowania sprzętu i urządzeń pomiarowo-sygnalizacyjnych do wykrywania stężeń wybuchowych oraz skażeń chemicznych,
  - i) miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu, zaworów głównych instalacji gazowej, zaworów odcinających oraz zbiorników awaryjnych, które mogą być wykorzystane przez jednostki ochrony przeciwpożarowej,
  - j) inne elementy środowiska i infrastruktury instalacji, jeżeli z przeprowadzonej analizy scenariuszy zawartych w planie wewnętrznym wynika, że są one istotne dla organizacji i prowadzenia działań ratowniczych,
  - k) kontakt do osoby odpowiedzialnej lub osób odpowiedzialnych za przeciwdziałanie skutkom poważnej awarii przemysłowej na instalacji przed przybyciem jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz za przekazanie informacji o podjętych działaniach kierującym działaniami ratowniczymi.

2. Znajdujące się na szkicu sytuacyjnym instalacji obrysy budynków, w przypadku gdy w budynkach tych znajdują się pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi, należy uzupełnić symbolami graficznymi informującymi o:

- 1) charakterystyce pożarowej obiektu obejmującej klasyfikację budynku, wielkość gęstości obciążenia ogniowego dla obiektów produkcyjno-magazynowych, palność ścian, stropów, dachów i stropodachów oraz lokalizację ścian oddzielenia przeciwpożarowego;
- 2) lokalizacji wejść do budynku ze wskazaniem wejścia głównego oraz lokalizacji klatek schodowych z zaznaczeniem numerów łączonych przez nie kondygnacji;
- 3) charakterystyce występującego zagrożenia, w szczególności pożarowego, wybuchowego i toksycznego.

§ 11. 1. W wykazie kart operacyjnych, o których mowa w § 7 pkt 4, wskazuje się numer i tytuł karty operacyjnej wraz z odpowiadającą karcie operacyjnej nazwą scenariusza zawartego w planie wewnętrznym. Tytuł karty operacyjnej umieszcza się w wykazie według przyjętej numeracji, od najniższego numeru do najwyższego.

2. W przypadku gdy zgodnie ze scenariuszem zawartym w planie wewnętrznym skutki poważnej awarii przemysłowej wykraczają poza teren zakładu, w wykazie kart operacyjnych oraz w tytule kart operacyjnych tytuły kart należy wyróżnić wytłuszczonym drukiem o czerwonym kolorze czcionki.

§ 12. 1. Karta operacyjna składa się z części A i części B.

2. Część A zawiera:

- 1) metrykę w formie tabeli, w której umieszcza się:
  - a) numer lub symbol scenariusza zawartego w planie wewnętrznym,
  - b) nazwę scenariusza zawartego w planie wewnętrznym charakteryzującą rodzaj zdarzenia,
  - c) nazwę lub symbol instalacji technologicznej, której dotyczy scenariusz zawarty w planie wewnętrznym,
  - d) nazwy lub symbole innych instalacji technologicznych, na których może dojść do poważnej awarii przemysłowej o zbliżonym charakterze;
- 2) oceny skutków scenariusza zawartego w planie wewnętrznym wraz z tabelą określającą zasięg oraz skutki poważnej awarii przemysłowej i jej skalę; zasięg poważnej awarii przemysłowej uwzględnia charakterystyczne cechy zagrożeń, takie jak stężenia wybuchowe i toksyczne, nadciśnienia wybuchu i promieniowanie termiczne określone według parametrów granicznych oddziaływania potencjalnych skutków poważnych awarii przemysłowych w zakresie palności, promieniowania cieplnego, wybuchowości i toksyczności substancji niebezpiecznych;
- 3) wykaz innych scenariuszy zawartych w planie wewnętrznym, do których może dojść na instalacji.

3. Część B zawiera:

- 1) wskazanie parametrów taktycznych, w szczególności intensywności podawania środków gaśniczych i ich zasięgu rzutu, rodzaju i ilości sprzętu, w tym sprzętu specjalistycznego, niezbędnych do podjęcia skutecznych działań ratowniczych;
- 2) zestawienie potrzeb sił i środków będących w dyspozycji zakładu oraz niezbędnych do wprowadzenia do działań przez zewnętrzne podmioty ratownicze;
- 3) określenie zadań realizowanych przez służby zakładowe podczas prowadzonych działań ratowniczych;
- 4) określenie zadań realizowanych przez podmioty spoza zakładu podczas prowadzonych działań ratowniczych, o ile jest to konieczne.

§ 13. 1. Szkice zamieszczone w części operacyjnej mogą być sporządzane z wykorzystaniem materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Na szkice nanosi się podziałki pozwalające na odczytanie skali.

2. Do sporządzania szkiców stosuje się symbole określone w Polskich Normach. Można stosować własne symbole do oznaczenia elementów, które nie są określone w Polskich Normach. W szkicach umieszcza się legendę opisującą zastosowane symbole.

3. Karty informacyjne instalacji oraz karty operacyjne opracowuje się w formacie wydruku od A4 do A2.

4. W przypadku gdy formaty, o których mowa w ust. 3, nie pozwalają na czytelne przedstawienie danych, dokonuje się podziału szkicu na sektory i poprzedza je stroną przedstawiającą całość terenu objętego zobrazowaniem, z zaznaczeniem przyjętego podziału i numeracją poszczególnych sektorów.

§ 14. Część informacyjna składa się w szczególności z:

- 1) charakterystyki rodzajów zagrożeń poważnymi awariami przemysłowymi, z uwzględnieniem ich potencjalnych skutków dla ludności i środowiska;
- 2) wykazu zastosowanych środków zapobiegawczych i działań, które będą podjęte w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;

- 3) zaleceń dotyczących działań, które zagrożona ludność powinna podjąć, oraz ze sposobu, w jaki powinna się zachować w razie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- 4) informacji przedstawionych w formie zestawienia porozumień według podmiotów oraz zadań o podjęciu współpracy z innymi podmiotami w zakresie postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz ograniczenia jej skutków;
- 5) wykazu podmiotów, w tym zarządcy infrastruktury kolejowej, zarządców dróg oraz zarządzającego lotniskiem, do których prowadzący zakład przekazał informację o udostępnieniu, ogłoszeniu i przekazaniu informacji dotyczącej środków bezpieczeństwa i sposobu postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

§ 15. Wzór:

- 1) strony tytułowej wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego, o której mowa w § 4 pkt 1, jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) informacji o systemie i rozkładzie czasu pracy, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 5 lit. a, jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 3) wykazu osób upoważnionych przez prowadzącego zakład do uruchomienia działań w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz podejmowania działań ograniczających skutki poważnej awarii przemysłowej na terenie zakładu, o którym mowa w § 6 pkt 1 lit. a, jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia;
- 4) wykazu osób upoważnionych przez prowadzącego zakład do kierowania działaniami ratowniczymi na terenie zakładu i ich koordynacji, o którym mowa w § 6 pkt 1 lit. b, jest określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia;
- 5) wykazu osób upoważnionych przez prowadzącego zakład do przekazywania informacji właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu lub powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w § 6 pkt 1 lit. c, jest określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- 6) wykazu osób upoważnionych przez prowadzącego zakład do uruchamiania zasad lub procedur związanych z usuwaniem skutków poważnej awarii przemysłowej poza terenem zakładu, o którym mowa w § 6 pkt 1 lit. d, jest określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia;
- 7) wykazu osób zatrudnionych w zakładzie oraz podmiotów spoza zakładu przewidzianych do współdziałania z kierującym działaniem ratowniczym, o którym mowa w § 6 pkt 7, jest określony w załączniku nr 7 do rozporządzenia;
- 8) wykazu instalacji stwarzających zagrożenie poważną awarią przemysłową, o którym mowa w § 7 pkt 2, jest określony w załączniku nr 8 do rozporządzenia;
- 9) wykazu substancji niebezpiecznych występujących w instalacji stwarzających zagrożenie poważną awarią przemysłową, o którym mowa w § 10 ust. 1 pkt 2, jest określony w załączniku nr 9 do rozporządzenia;
- 10) wykazu podmiotów, do których prowadzący zakład przekazał informację o udostępnieniu, ogłoszeniu i przekazaniu informacji dotyczącej środków bezpieczeństwa i sposobu postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o którym mowa w § 14 pkt 5, jest określony w załączniku nr 10 do rozporządzenia.

Rozdział 3

Plany zewnętrzne

§ 16. Plany zewnętrzne składają się:

- 1) ze strony tytułowej;
- 2) z części opisowej w formie dokumentu tekstowego, tabelarycznego, schematów, zestawień i wykazów;
- 3) z map wraz z legendą.

§ 17. 1. Część opisowa składa się z części ogólnej i części szczegółowej.

2. Część ogólna obejmuje:

- 1) charakterystykę zagrożeń pożarowych, wybuchowych i toksycznych wynikających ze stosowanych w zakładzie technologii produkcji, przetwarzania, transportu i magazynowania substancji niebezpiecznych;
- 2) wykaz scenariuszy zawartych w planie zewnętrznym;

- 3) charakterystykę scenariuszy zawartych w planie zewnętrznym, w których zamieszcza się istotne parametry określające skutki dla ludzi, środowiska i mienia oraz zasięgi ich oddziaływania z ich graficznym zobrazowaniem;
- 4) zasady i sposoby informowania oraz ostrzegania ludności o zagrożeniach i postępowaniu na wypadek wystąpienia zagrożeń, przygotowane z uwzględnieniem planów opracowanych na podstawie przepisów o zarządzaniu kryzysowym.

3. Część szczegółowa obejmuje w szczególności:

- 1) dla każdego scenariusza zawartego w planie zewnętrznym informacje zawierające:
  - a) szczegółową charakterystykę zagrożeń z uwzględnieniem zestawienia parametrów charakteryzujących poszczególne strefy zagrożeń, dla różnych czynników zagrożeń, wynikające ze szczególnej charakterystyki zagrożeń, z uwzględnieniem potencjalnych zdarzeń o charakterze efektu domina zarówno w zakładzie, jak i poza zakładem,
  - b) zestawienie sił i środków niezbędnych do realizacji działań ratowniczych i innych zadań w zakresie ograniczania i usuwania skutków poważnej awarii przemysłowej, w tym wielkość i rodzaj sił i środków poszczególnych podmiotów, z wyłączeniem sił i środków przewidzianych do realizacji zadań w tym samym czasie, ujętych w planie wewnętrznym,
  - c) wykaz specjalistów do spraw ratownictwa i ekspertów do spraw zagrożeń według dziedzin ratownictwa,
  - d) ustalenia z prowadzącym zakład dotyczące realizacji działań ratowniczych i innych zadań w zakresie usuwania skutków poważnej awarii przemysłowej na terenie zakładu;
- 2) organizację łączności;
- 3) sposób współdziałania służb, podmiotów i instytucji zaangażowanych w realizację działań ratowniczych i innych zadań w zakresie usuwania skutków poważnej awarii przemysłowej poza terenem zakładu, w tym ze służbami zakładu;
- 4) sposób postępowania w przypadku przewidywania wystąpienia transgranicznych skutków poważnej awarii przemysłowej, w tym w szczególności:
  - a) powiadamianie właściwych służb kraju zagrożonego transgranicznymi skutkami poważnej awarii przemysłowej o skali zagrożenia i możliwych skutkach tej awarii,
  - b) współdziałanie służb ratowniczych podczas usuwania skutków tej awarii;
- 5) sposób powiadamiania właściwych organów, ludzi i sąsiednich zakładów lub obiektów, niebędących zakładami o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w tym zarządców infrastruktury kolejowej, zarządców dróg i zarządzającego lotniskiem, o wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej, której skutki mogą wykroczyć poza teren zakładu;
- 6) informacje dotyczące działań podejmowanych przez właściwe organy w celu ograniczenia skutków poważnej awarii przemysłowej dla ludzi i środowiska;
- 7) sposób przywracania środowiska do stanu poprzedniego, w tym:
  - a) sposób wykorzystania zasobów zakładu,
  - b) wykaz podmiotów przewidzianych do realizacji zadań oraz zasady ich powiadamiania o zdarzeniu.

4. Zasady i procedury przyjmowania ostrzeżeń, alarmowania i wzywania pomocy oraz ochrony ludności są określone w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej i systemu powiadamiania ratunkowego i przygotowywane zgodnie z planami zarządzania kryzysowego, sporządzonymi na podstawie przepisów ustawy o zarządzaniu kryzysowym, odpowiednio dla gminy, powiatu i województwa.

§ 18. Mapy zawierają w szczególności:

- 1) zasięgi poszczególnych stref zagrożenia wynikające ze scenariusza zawartego w planie zewnętrznym;
- 2) dane z bazy danych obiektów topograficznych (BDOT 10k), z uwzględnieniem:
  - a) sieci wodnej,
  - b) sieci komunikacyjnej,
  - c) sieci uzbrojenia terenu,

- d) pokrycia terenu,
  - e) budynków, budowli i urządzeń,
  - f) kompleksów użytkowania terenu,
  - g) terenów chronionych,
  - h) jednostek podziału terytorialnego,
  - i) innych obiektów;
- 3) dane z bazy danych obiektów ogólnogeograficznych (BDOO), niezbędne do planowania działań ratowniczych i innych zadań w zakresie usuwania skutków poważnej awarii przemysłowej;
- 4) informacje o ludności i demografii na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego lub na podstawie danych Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), niezbędne do planowania działań ratowniczych i innych zadań w zakresie usuwania skutków poważnej awarii przemysłowej;
- 5) dane Państwowej Straży Pożarnej niezbędne do planowania działań ratowniczych i innych zadań w zakresie usuwania skutków poważnej awarii przemysłowej, w szczególności:
- a) dane o jednostkach ochrony przeciwpożarowej,
  - b) dane dotyczące służb i podmiotów współdziałających z Państwową Strażą Pożarną,
  - c) dane dotyczące przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę,
  - d) punkty przyjęcia sił i środków podmiotów ratowniczych oraz podmiotów współdziałających z Państwową Strażą Pożarną, dysponowanych do działań spoza powiatu lub województwa.

§ 19. Wzór strony tytułowej zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego, o której mowa w § 16 pkt 1, jest określony w załączniku nr 11 do rozporządzenia.

Rozdział 4

Przepis końcowy

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.⁴⁾

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji: *M. Błaszczak*

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2003 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać plany operacyjno-ratownicze (Dz. U. poz. 1219 oraz z 2008 r. poz. 1527), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1434).

WZÓR

**STRONA TYTUŁOWA
WEWNĘTRZNEGO PLANU
OPERACYJNO-RATOWNICZEGO**

dla

.....
(nazwa i adres zakładu)

.....
(współrzędne geograficzne głównej bramy wjazdowej zakładu przeznaczonej dla służb ratowniczych)

Telefony dostępne całodobowo:

– osób odpowiedzialnych za udzielanie informacji dotyczących poważnej awarii przemysłowej
w zakładzie: .....

– punktu dyspozytorskiego jednostki ochrony przeciwpożarowej w zakładzie:

.....
.....
(nazwa i adres prowadzącego zakład, jeśli różni się od adresu zakładu)

Data opracowania planu lub jego ostatniej aktualizacji: .....

WZÓR

Prowadzący zakład albo podmiot
działający na terenie zakładu:

.....

INFORMACJA O SYSTEMIE I ROZKŁADZIE CZASU PRACY

Lp.	Jednostki organizacyjne zakładu	Instalacja	Liczba osób				
			System codzienny godz. od ... do ...	System zmianowy			
				godz. od ... do ...	godz. od ... do ...	godz. od ... do ...	godz. od ... do ...
1	2	3	4	5	6	7	8
		Ogółem					

Załącznik nr 8

WZÓR

WYKAZ INSTALACJI STWARZAJĄCYCH ZAGROŻENIE POWAŻNĄ AWARIĄ PRZEMYSŁOWĄ

Lp.	Nazwa instalacji			Numer karty informacyjnej instalacji	Występujące scenariusze		Sąsiednie instalacje			Odległości do elementów infrastruktury i środowiska istotnych podczas organizowania i prowadzenia działań ratowniczych						
	ofcjalna	zwyčajowa	na szkiecie sytuacyjnym		nazwa	oznaczenie w planie	nazwa	numer karty informacyjnej	odległość [m]	rodzaj	odległość [m]	parametry	nazwa	odległość [m]	inne*	inne*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

*): Inne elementy infrastruktury oraz środowiska niezbędne do właściwej organizacji i prowadzenia działań.

WZÓR

Numer karty informacyjnej: .....
 Nazwa instalacji: .....
 Oznaczenie na szkicu terenu zakładu: .....

WYKAZ SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH WYSTĘPUJĄCYCH W INSTALACJACH STWARZAJĄCYCH ZAGROŻENIE POWAŻNĄ AWARIĄ PRZEMYSŁOWĄ

Lp.	Substancja			Q - maksymalna ilość substancji w instalacji	Numer karty charakterystyki w wykazie kart charakterystyki znajdującym się w planie wewnętrznym	Klasyfikacja zagrożenia		Wybrane właściwości fizykochemiczne				Parametry procesu technologicznego/magazynowania*)		
	nazwa	nr CAS	nr WE			kod zwtów wskazujących rodzaj zagrożenia	klasa zagrożenia i kody kategorii	granicę wybuchowości	temperatura zapłonu	NDS _{ch} [% obj. - mg/m ³]	stan fizyczny (rodzaj magazynu)	temperatura (rodzaj opakowania jednostkowego)	ciśnienie (rodzaj opakowania jednostkowego)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

*) Do procesu technologicznego odnoszą się: stan fizyczny, temperatura, ciśnienie. Do magazynowania odnoszą się: rodzaj magazynu, rodzaj opakowania jednostkowego, pojemność opakowania jednostkowego.

WZÓR

**STRONA TYTUŁOWA
ZEWNEŹTRZNEGO PLANU OPERACYJNO-
-RATOWNICZEGO**

**KOMENDA WOJEWÓDZKA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

W

.....

ZEWNEŹTRZNY PLAN OPERACYJNO-RATOWNICZY

dla

.....

(nazwa i adres zakładu)

Wykaz gmin objętych planem:

- gmina xxxx, powiat yyyy, województwo zzzz

Data opracowania lub ostatniej aktualizacji planu: .....

Data przyjęcia planu: .....